

Soạn văn lớp 9:

Bài Mùa xuân nho nhỏ

Bố cục:

- Khổ thơ đầu: Cảm xúc trước mùa xuân thiên nhiên đất trời.
- Khổ 2 và 3: Cảm xúc về mùa xuân đất nước, con người.
- Khổ 4 và 5: Suy nghĩ và ước nguyện của nhà thơ.
- Khổ cuối: Lời ngợi ca quê hương đất nước qua điệu ca Huế.

Đọc hiểu văn bản**Câu 1 (trang 57 SGK Ngữ Văn 9 Tập 2):**

Mạch cảm xúc của bài thơ: Từ cảm xúc trước vẻ đẹp của mùa xuân thiên nhiên, mùa xuân đất nước, tác giả thể hiện khát vọng được dâng hiến “mùa xuân nho nhỏ” của mình vào mùa xuân lớn của cuộc đời chung.

Câu 2 (trang 57 SGK Ngữ Văn 9 Tập 2):

Hai khổ thơ đầu:

- Mùa xuân thiên nhiên, đất nước tràn đầy sức sống:
- + Hình ảnh chọn lọc: *Dòng sông, bông hoa, chim chiền chiện.*
- + Màu sắc tươi thắm, đặc trưng: *Xanh, tím*
- + Âm thanh rộn rã, vui tươi: *Tiếng chim hót*
- Cảm xúc tác giả: *Từng giọt long lanh rơi – Tôi đưa tay tôi hứng.* Nhà thơ say sưa, ngây ngất, cảm nhận hình ảnh, âm thanh không chỉ bằng thính giác, thị giác mà còn bằng xúc giác.

Câu 3 (trang 57 SGK Ngữ Văn 9 Tập 2):

Phân tích đoạn thơ “*Ta làm con chim hót... Dù là khi tóc bạc*”:

- Nhà thơ khát vọng được hòa nhập vào cuộc sống của đất nước, cống hiến phần tốt đẹp, dù nhỏ bé của mình: Muốn làm “con chim hót”, “một cành hoa”, hay “một nốt trầm” trong bản thanh âm tươi đẹp.

- Với lối điệp ngữ, ẩn dụ trong hình ảnh “tuổi hai mươi”, “khi tóc bạc”, ta thấy tinh thần cống hiến vì đất nước của nhà thơ bền bỉ và to lớn nhường nào.

Câu 4 (trang 57 SGK Ngữ Văn 9 Tập 2):

Nhạc điệu bài thơ được tạo nên từ nhiều yếu tố:

- Thể thơ năm chữ nhẹ nhàng, tha thiết, gần với dân ca, gieo vần liền tạo sự liền mạch cho cảm xúc.

- Sự hài hòa giữa hình ảnh tự nhiên, giản dị với hình ảnh giàu ý nghĩa biểu trưng. Ngôn ngữ thơ trong sáng, giàu hình ảnh, giàu cảm xúc với các ẩn dụ, điệp ngữ.

- Cấu trúc bài thơ chặt chẽ, dựa trên sự phát triển của hình ảnh mùa xuân.

Câu 5 (trang 57 SGK Ngữ Văn 9 Tập 2):

- Nhan đề: Là một sáng tạo độc đáo. Khác với *Mùa xuân chín* (Hàn Mặc Tử), *Mùa xuân xanh* (Nguyễn Bính),... *Mùa xuân nho nhỏ* của Thanh Hải không chỉ là mùa xuân đất trời mà còn là mùa xuân đời người, nhỏ bé với khát khao cống hiến.

- Chủ đề bài thơ: Rung cảm trước mùa xuân thiên nhiên, đất nước và khát vọng cống hiến cho đất nước, cho cuộc đời.

Luyện tập

(Trang 58 SGK Ngữ Văn 9 Tập 2): Viết một đoạn văn ngắn ...

Bình luận về một khổ thơ yêu thích (Khổ thơ đầu):

Mọc giữa dòng sông xanh

Một bông hoa tím biếc

Oi con chim chiền chiện

Hót chi mà vang trời

Từng giọt long lanh rơi

Tôi đưa tay tôi hứng.

Khổ thơ đầu mở một bức tranh mùa xuân thiên nhiên bình dị, đơn sơ nhưng không kém phần nên thơ và sâu sắc. Mùa xuân của Thanh Hải chỉ đơn giản là một bông hoa tím mọc lên giữa dòng sông xanh, và tiếng chim chiền chiện trong trẻo, màu sắc nhẹ, hài hòa, tràn đầy sức sống. Những thanh âm, màu sắc, hình ảnh ấy kết tụ thành “giọt long lanh”, để

rồi tác giả không ngần ngại mà “hứng” lấy. Mùa xuân đất trời thiên nhiên tươi đẹp không chỉ được cảm nhận bằng thị giác, thính giác, mà còn bằng xúc giác nữa.